ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 23.5.2022
COM(2022) 615 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Ιρλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2022 της Ιρλανδίας

{SWD(2022) 615 final} - {SWD(2022) 640 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Ιρλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2022 της Ιρλανδίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών[1], και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών[2], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[3], με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει χρηματοδοτική στήριξη για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, που συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την Ένωση. Συμβάλλει στην οικονομική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων

[1] ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

[2] ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, ενισχύοντας παράλληλα την ανθεκτικότητα και τη δυνητική ανάπτυξη των οικονομιών των κρατών μελών. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά ανά κράτος μέλος στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας επικαιροποιήθηκε την/στις [XX] Ιουνίου 2022, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(2) Στις 24 Νοεμβρίου 2021, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών 2022. Ελήφθη δεόντως υπόψη η επιβεβαιωθείσα κοινή δέσμευση της κοινωνικής συνόδου κορυφής του Πόρτο, του Μαΐου του 2021, για την περαιτέρω υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Στις 25 Μαρτίου 2022, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της ετήσιας έρευνας για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2022. Στις 24 Νοεμβρίου 2021, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Ιρλανδία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση[4]. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 5 Απριλίου 2022, καθώς και την πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2022 όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 14 Μαρτίου 2022.

(3) Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, μετά την παγκόσμια πανδημία, μετέβαλε σημαντικά το γεωπολιτικό και οικονομικό πλαίσιο. Ο αντίκτυπος της εισβολής στις οικονομίες των κρατών μελών, για παράδειγμα, έγινε αισθητός με την αύξηση των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων και τις προοπτικές ασθενέστερης ανάπτυξης. Οι υψηλότερες τιμές της ενέργειας επιβαρύνουν ιδίως τα πλέον ευάλωτα νοικοκυριά που δοκιμάζονται ή κινδυνεύουν από την ενεργειακή φτώχεια. Η ΕΕ διαπιστώνει επίσης μια άνευ προηγουμένου εισροή ανθρώπων που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Στο πλαίσιο αυτό, στις 4 Μαρτίου 2022, ενεργοποιήθηκε[5] για πρώτη φορά η οδηγία για την προσωρινή προστασία, η οποία παρέχει στους εκτοπισθέντες από την Ουκρανία το δικαίωμα νόμιμης διαμονής στην ΕΕ, καθώς και πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, στην αγορά εργασίας, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στη στέγαση και στην κοινωνική πρόνοια.

---

4 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

5 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2022, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας (ΕΕ L 71 της 4.3.2022, σ. 1).

(4) Λαμβανομένης υπόψη της ταχέως μεταβαλλόμενης οικονομικής και γεωπολιτικής κατάστασης, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο συνεχίζει τον εκτεταμένο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης το 2022, ενώ παράλληλα εξελίσσεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις εφαρμογής του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως περιγράφεται στην ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2022. Η εφαρμογή των εγκριθέντων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι απαραίτητη για την υλοποίηση προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια αφορούν το σύνολο ή ένα σημαντικό υποσύνολο των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν στους κύκλους των Εξαμήνων του 2019 και του 2020. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2019 και του 2020 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, επιπλέον των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που έχουν εκδοθεί έως την ημερομηνία υποβολής του τροποποιημένου σχεδίου.

(5) Η γενική ρήτρα διαφυγής εφαρμόζεται από τον Μάρτιο του 2020[6]. Στην ανακοίνωσή της της 3ης Μαρτίου 2021[7], η Επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι η απόφαση όσον αφορά την απενεργοποίηση ή τη συνέχιση της εφαρμογής της γενικής ρήτρας διαφυγής θα πρέπει να ληφθεί υπό μορφή συνολικής αξιολόγησης της κατάστασης της οικονομίας, με βασικό ποσοτικό κριτήριο το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας στην ΕΕ ή στη ζώνη του ευρώ σε σύγκριση με τα προ κρίσης επίπεδα (τέλη του 2019). Η αυξημένη αβεβαιότητα και οι έντονοι κίνδυνοι δυσμενέστερων αποτελεσμάτων για τις οικονομικές προοπτικές στο πλαίσιο του πολέμου στην Ευρώπη, οι άνευ προηγουμένου αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και οι συνεχιζόμενες διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού δικαιολογούν την επέκταση της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης έως το 2023.

(6) Σύμφωνα με την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στη γνώμη του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2021 σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2021, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός επί του παρόντος μετράται καλύτερα ως η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση COVID-19 αλλά συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται από μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ, σε σχέση με τη μεσοπρόθεσμη δυνητική ανάπτυξη[8]. Πέραν του συνολικού δημοσιονομικού προσανατολισμού, προκειμένου να αξιολογηθεί αν η εθνική δημοσιονομική πολιτική είναι συνετή και αν η σύνθεσή της συμβάλλει σε μια βιώσιμη ανάκαμψη που συνάδει με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, δίνεται επίσης προσοχή στην εξέλιξη των

---

6 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, Βρυξέλλες [COM(2020) 123 final της 20.3.2020].

7 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο «Ένας χρόνος από την έξαρση της πανδημίας COVID-19: απόκριση σε επίπεδο δημοσιονομικής πολιτικής, Βρυξέλλες [COM(2021) 105 final της 3.3.2021].

8 Οι εκτιμήσεις σχετικά με τον δημοσιονομικό προσανατολισμό και τις συνιστώσες του στην παρούσα σύσταση αποτελούν εκτιμήσεις της Επιτροπής βάσει των παραδοχών στις οποίες βασίζονται οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022. Οι εκτιμήσεις της Επιτροπής για τη μεσοπρόθεσμη δυνητική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνουν τον θετικό αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων που αποτελούν μέρος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και μπορούν να τονώσουν τη δυνητική ανάπτυξη.

εθνικά χρηματοδοτούμενων[9] πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση COVID-19) και των επενδύσεων.

(7) Στις 2 Μαρτίου 2022, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία παρέχει ευρεία καθοδήγηση για τη δημοσιονομική πολιτική το 2023, με στόχο τη στήριξη της προετοιμασίας των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, την ενίσχυση του συντονισμού των πολιτικών[10]. Η Επιτροπή επισήμανε ότι, με βάση τη μακροοικονομική προοπτική των χειμερινών προβλέψεων για το 2022, η μετάβαση από έναν συνολικό υποστηρικτικό δημοσιονομικό προσανατολισμό την περίοδο 2020-2022 σε έναν γενικά ουδέτερο συνολικό δημοσιονομικό προσανατολισμό θα φαινόταν πρόσφορη το 2023, ενώ βρίσκεται σε ετοιμότητα ώστε να αντιδρά ανάλογα με την εξελισσόμενη οικονομική κατάσταση. Η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι οι δημοσιονομικές συστάσεις για το 2023 θα πρέπει να εξακολουθήσουν να διαφοροποιούνται μεταξύ των κρατών μελών και να λαμβάνουν υπόψη πιθανές δευτερογενείς συνέπειες μεταξύ των χωρών. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να αποτυπώσουν τις κατευθυντήριες γραμμές στα οικεία προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης. Η Επιτροπή δεσμεύτηκε να παρακολουθεί στενά τις οικονομικές εξελίξεις και να προσαρμόζει τις κατευθύνσεις πολιτικής της ανάλογα με τις ανάγκες και, το αργότερο, στην εαρινή δέσμη μέτρων του Εξαμήνου, στα τέλη Μαΐου 2022.

(8) Όσον αφορά τις δημοσιονομικές κατευθύνσεις που παρασχέθηκαν στις 2 Μαρτίου 2022, οι δημοσιονομικές συστάσεις για το 2023 λαμβάνουν υπόψη την επιδείνωση των οικονομικών προοπτικών, την αυξημένη αβεβαιότητα και περαιτέρω κινδύνους δυσμενέστερων αποτελεσμάτων, καθώς και τον υψηλότερο πληθωρισμό σε σύγκριση με τις χειμερινές προβλέψεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η δημοσιονομική αντίδραση θα πρέπει να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και την ενεργειακή ασφάλεια, και να διατηρήσει την αγοραστική δύναμη των πλέον ευάλωτων νοικοκυριών, ώστε να μετριαστεί ο αντίκτυπος της αύξησης των τιμών της ενέργειας και να περιοριστούν οι πληθωριστικές πιέσεις από τις δευτερογενείς επιπτώσεις μέσω στοχευμένων και προσωρινών μέτρων· η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να παραμείνει ευέλικτη ώστε να προσαρμόζεται στις ραγδαία εξελισσόμενες συνθήκες και να διαφοροποιείται μεταξύ των χωρών ανάλογα με τη δημοσιονομική και οικονομική τους κατάσταση, μεταξύ άλλων όσον αφορά την έκθεση στην κρίση και την εισροή εκτοπισθέντων από την Ουκρανία.

(9) Στις 28 Μαΐου 2021, η Ιρλανδία υπέβαλε στην Επιτροπή το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2021, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του

[9] Δεν χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ.

[10] Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: «Κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2023», Βρυξέλλες [COM(2022) 85 final της 2.3.2022].

σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας[11]. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Ιρλανδία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(10) Στις 4 Μαΐου 2022, η Ιρλανδία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 και, στις 29 Απριλίου 2022, το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας 2022, σύμφωνα με την προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν από κοινού για να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Ιρλανδίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(11) Στις 23 Μαΐου 2022, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2022 για την Ιρλανδία[12]. Αξιολόγησε την πρόοδο της Ιρλανδίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο το 2019, το 2020 και το 2021 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας, με βάση τον πίνακα αποτελεσμάτων για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα. Με βάση την ανάλυση αυτή, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά σε σχέση με τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και τις νέες και αναδυόμενες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκύπτουν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Ιρλανδίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(12) Η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 για την Ιρλανδία και δημοσίευσε τα αποτελέσματά της στις 23 Μαΐου 2022[13]. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ιρλανδία δεν αντιμετωπίζει πλέον ανισορροπίες που σχετίζονται με το υψηλό ιδιωτικό, δημόσιο και εξωτερικό χρέος. Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τη μείωση του δημόσιου και ιδιωτικού χρέους, καθώς και των καθαρών εξωτερικών υποχρεώσεων, τόσο πριν όσο και μετά την πανδημία.

(13) Στις 20 Ιουλίου 2020, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ιρλανδία να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα το 2020 και το 2021, σύμφωνα με τη γενική ρήτρα διαφυγής, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, την ενίσχυση της οικονομίας και τη στήριξη της επακόλουθης ανάκαμψης. Συνέστησε επίσης στην Ιρλανδία να επιδιώξει, όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών που αποσκοπούν στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους, με παράλληλη ενίσχυση

[11] Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 8ης Σεπτεμβρίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας (ST 11046/21 + ADD 1).

[12] SWD(2022) 615 final.

[13] SWD(2022) 634 final.

των επενδύσεων. Το 2021, με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Ιρλανδίας μειώθηκε από 5,1 % του ΑΕΠ το 2020 σε 1,9 % το 2021. Η απόκριση της Ιρλανδίας σε επίπεδο δημοσιονομικής πολιτικής στήριξε την οικονομική ανάκαμψη το 2021, ενώ τα προσωρινά έκτακτα μέτρα στήριξης μειώθηκαν από 3,3 % του ΑΕΠ το 2020 σε 2,7 % το 2021. Τα μέτρα που ελήφθησαν από την Ιρλανδία το 2021 συνάδουν με τη σύσταση του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 2020. Τα δημοσιονομικά μέτρα διακριτικής ευχέρειας που εγκρίθηκαν από την κυβέρνηση το 2020 και το 2021 ήταν ως επί το πλείστον προσωρινά ή συνοδεύονταν από αντισταθμιστικά μέτρα. Με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το χρέος της γενικής κυβέρνησης ανήλθε στο 56,0 % του ΑΕΠ το 2021.

(14) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος σταθερότητας 2022 είναι ρεαλιστικό. Η κυβέρνηση προβλέπει αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 6,4 % το 2022 και κατά 4,4 % το 2023. Συγκριτικά, οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022 προβλέπουν χαμηλότερη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 5,4 % το 2022 και παρόμοια αύξηση του ΑΕΠ κατά 4,4 % το 2023, κυρίως λόγω των προβλέψεων για χαμηλότερη προσωπική κατανάλωση και χαμηλότερες εξαγωγές το 2022. Στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2022, η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό έλλειμμα θα μειωθεί στο 0,4 % του ΑΕΠ το 2022 και θα επανέλθει σε πλεόνασμα της τάξης του 0,2 % το 2023. Η μείωση το 2022 αντικατοπτρίζει κυρίως την ισχυρή ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας και την άρση των περισσότερων έκτακτων μέτρων. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο δείκτης του χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει σε 50,1 % το 2022 και να μειωθεί σε 46,3 % το 2023. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022 προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα 0,5 % του ΑΕΠ για το 2022 και πλεόνασμα 0,4 % του ΑΕΠ για το 2023. Αυτό συνάδει με το ισοζύγιο της κυβέρνησης που προβλέπεται στο πρόγραμμα σταθερότητας 2022. Οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022 προβλέπουν παρόμοιο δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ σε ποσοστό 50,3 % το 2022 και 45,5 % το 2023.

Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος (10ετής μέσος ρυθμός) εκτιμάται σε 6,6 %. Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή δεν περιλαμβάνει τις επιπτώσεις των μεταρρυθμίσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας οι οποίες μπορούν να τονώσουν τη δυνητική ανάπτυξη της Ιρλανδίας.

(15) Το 2022, η κυβέρνηση κατάργησε σταδιακά τα περισσότερα από τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19, με αποτέλεσμα τα προσωρινά έκτακτα μέτρα στήριξης να προβλέπεται να μειωθούν από 2,7 % του ΑΕΠ το 2021 σε 0,6 % το 2022. Το δημόσιο έλλειμμα επηρεάζεται από τα μέτρα που θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας, τα οποία, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022, εκτιμώνται σε 0,2 % του ΑΕΠ το 2022 και 0,0 % του ΑΕΠ το

2023[14]. Τα μέτρα αυτά συνίστανται κυρίως σε κοινωνικές μεταβιβάσεις προς τα φτωχότερα νοικοκυριά και σε περικοπές στους έμμεσους φόρους κατανάλωσης ενέργειας. Τα μέτρα αυτά ανακοινώθηκαν κατά κύριο λόγο ως προσωρινά. Ωστόσο, σε περίπτωση που οι τιμές της ενέργειας παραμείνουν υψηλές και το 2023, ορισμένα από τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να συνεχιστούν. Ορισμένα από τα μέτρα αυτά δεν είναι στοχευμένα, ιδίως η πληρωμή σε όλους τους εγχώριους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας και οι γενικές περικοπές των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Το δημόσιο έλλειμμα επηρεάζεται επίσης από το κόστος παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντες από την Ουκρανία, το οποίο στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022 προβλέπεται να ανέλθει στο 0,1 % του ΑΕΠ το 2022 και στο 0,1 % το 2023[15].

(16) Στις 18 Ιουνίου 2021, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ιρλανδία[16] να συνεχίσει να επιδιώκει έναν υποστηρικτικό δημοσιονομικό προσανατολισμό το 2022, μεταξύ άλλων χάρη στην ώθηση που παρέχει ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, και να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις. Συνέστησε επίσης στην Ιρλανδία να επιδιώξει, όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, την εφαρμογή δημοσιονομικής πολιτικής που θα αποσκοπεί στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα, με παράλληλη ενίσχυση των επενδύσεων για την τόνωση του αναπτυξιακού δυναμικού.

(17) Το 2022, με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022 και συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που ενσωματώνονται στο οικείο πρόγραμμα σταθερότητας 2022, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι υποστηρικτικός στο -0,3 % του ΑΕΠ, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου[17]. Η Ιρλανδία σχεδιάζει να παράσχει συνεχή στήριξη για την ανάκαμψη, χρησιμοποιώντας τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για να χρηματοδοτήσει επιπλέον επενδύσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου. Η θετική συμβολή των δαπανών που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα κονδύλια της ΕΕ στην οικονομική δραστηριότητα προβλέπεται να παραμείνει σταθερή σε σύγκριση με το 2021. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις προβλέπεται να έχουν επεκτατική συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό, ύψους 0,3 εκατοστιαίων μονάδων το 2022[18]. Ως εκ

---

14 Τα αριθμητικά στοιχεία αντιπροσωπεύουν το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων που έχουν ληφθεί από το φθινόπωρο του 2021, συμπεριλαμβανομένων των τρεχόντων εσόδων και δαπανών, καθώς και —κατά περίπτωση— των μέτρων για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες.

15 Ο συνολικός αριθμός των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία στην ΕΕ αναμένεται να ανέλθει σταδιακά στα 6 εκατομμύρια έως το τέλος του 2022, ενώ η γεωγραφική κατανομή τους εκτιμάται με βάση το μέγεθος της υφιστάμενης διασποράς, τον σχετικό πληθυσμό του κράτους μέλους υποδοχής και την πραγματική κατανομή των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία σε ολόκληρη την ΕΕ από τον Μάρτιο του 2022. Όσον αφορά το δημοσιονομικό κόστος ανά άτομο, οι εκτιμήσεις βασίζονται στο μοντέλο μικροπροσομοίωσης Euromod του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Επιτροπής, ενώ λαμβάνονται επίσης υπόψη τόσο οι μεταφορές μετρητών τις οποίες ενδεχομένως να δικαιούνται οι άνθρωποι, όσο και οι παροχές σε είδος, όπως η εκπαίδευση και η υγειονομική περίθαλψη.

16 Σύσταση του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2021, για τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2021 της Ιρλανδίας (ΕΕ C 304 της 29.7.2021, σ. 28).

17 Το αρνητικό (θετικό) πρόσημο του δείκτη αντιστοιχεί σε υπέρβαση (έλλειμμα) της αύξησης των πρωτογενών δαπανών σε σύγκριση με τη μεσοπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, το οποίο υποδηλώνει επεκτατική (συσταλτική) δημοσιονομική πολιτική.

18 Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες προβλέπεται να έχουν ουδέτερη συμβολή ύψους 0,0 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ.

τούτου, η Ιρλανδία σχεδιάζει να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου. Ταυτόχρονα, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων στο σκέλος των εσόδων) προβλέπεται να έχει γενικά ουδέτερη συμβολή ύψους 0,0 εκατοστιαίων μονάδων στον συνολικό δημοσιονομικό προσανατολισμό το 2022. Αυτό περιλαμβάνει τον πρόσθετο αντίκτυπο των μέτρων για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας (0,2 % του ΑΕΠ).

(18) Το 2023, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022 να ανέλθει στο 1,8 % του ΑΕΠ εφόσον δεν υπάρξει αλλαγή πολιτικής[19]. Το 2023, η Ιρλανδία προβλέπεται να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τις επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για να χρηματοδοτήσει επιπλέον επενδύσεις προς στήριξη της ανάκαμψης. Η θετική συμβολή των δαπανών που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα κονδύλια της ΕΕ στην οικονομική δραστηριότητα προβλέπεται να παραμείνει σταθερή σε σύγκριση με το 2022. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις προβλέπεται να έχουν ουδέτερη συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό, ύψους 0,0 εκατοστιαίων μονάδων το 2023[20]. Ταυτόχρονα, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων στο σκέλος των εσόδων) προβλέπεται να έχει συσταλτική συμβολή ύψους 1,8 εκατοστιαίων μονάδων στον συνολικό δημοσιονομικό προσανατολισμό το 2023. Αυτό περιλαμβάνει τον αντίκτυπο της σταδιακής κατάργησης των μέτρων για την αντιμετώπιση των αυξημένων τιμών ενέργειας (0,2 % του ΑΕΠ).

(19) Στο πρόγραμμα σταθερότητας 2022, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να επιτύχει πλεόνασμα 1,2 % του ΑΕΠ το 2024 και 1,4 % έως το 2025. Ως εκ τούτου, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει κάτω από το 3 % του ΑΕΠ κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα του προγράμματος. Οι προβολές αυτές προϋποθέτουν ανώτατο όριο για την αύξηση των βασικών δαπανών στο 5 % ετησίως. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο δείκτης του χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει έως το 2025, ιδίως με τη μείωσή του σε 43,8 % το 2024 και την υποχώρησή του σε 40,7 % το 2025. Με βάση την ανάλυση της Επιτροπής, οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του χρέους φαίνονται χαμηλοί μεσοπρόθεσμα.

(20) Το συνολικό έλλειμμα του συνταξιοδοτικού συστήματος αναμένεται να αυξηθεί μακροπρόθεσμα ως αποτέλεσμα της αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών από 4,6 % του ΑΕΠ το 2019 σε 7,6 % το 2070. Μια ανεξάρτητη επιτροπή συντάξεων διατύπωσε διάφορες συστάσεις για την ενίσχυση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας του κρατικού συνταξιοδοτικού συστήματος.

(21) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

[19] Το αρνητικό (θετικό) πρόσημο του δείκτη αντιστοιχεί σε υπέρβαση (έλλειμμα) της αύξησης των πρωτογενών δαπανών σε σύγκριση με τη μεσοπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, το οποίο υποδηλώνει επεκτατική (συσταλτική) δημοσιονομική πολιτική.

[20] Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες προβλέπεται να έχουν ουδέτερη συμβολή ύψους 0,0 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ.

περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Τα μέτρα αυτά συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που περιγράφονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις τις οποίες απηύθυνε το Συμβούλιο στην Ιρλανδία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου το 2019 και το 2020, επιπλέον των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που έχουν εκδοθεί έως την ημερομηνία έγκρισης του σχεδίου. Ειδικότερα, το σχέδιο επικεντρώνεται σε μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που θα διευκολύνουν την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και στην ενεργό στήριξη της ένταξης στην αγορά εργασίας και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων. Οι επενδύσεις συμβάλλουν επίσης στην επίσπευση ώριμων έργων δημόσιων επενδύσεων, στην προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων και στη χρήση πιο άμεσων χρηματοδοτικών μέσων για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας. Επιπλέον, το σχέδιο δεσμεύεται για μεταρρυθμίσεις στους τομείς της κοινωνικής και οικονομικά προσιτής στέγασης, των συντάξεων, της υγειονομικής περίθαλψης και των κανονιστικών φραγμών στην επιχειρηματικότητα, ενώ παράλληλα θεσπίζει μέτρα που αναμένεται να αντιμετωπίσουν εν μέρει τις προκλήσεις που σχετίζονται με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό.

(22) Η εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη περαιτέρω προόδου όσον αφορά την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Τα μέτρα για τη στήριξη των κλιματικών στόχων στην Ιρλανδία αντιπροσωπεύουν το 42 % των συνολικών πιστώσεων του σχεδίου, ενώ τα μέτρα για τη στήριξη των ψηφιακών στόχων αντιπροσωπεύουν το 32 % των συνολικών πιστώσεων του σχεδίου. Η πλήρης εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους, θα βοηθήσει την Ιρλανδία να ανακάμψει γρήγορα από τις επιπτώσεις της κρίσης COVID-19, ενισχύοντας παράλληλα την ανθεκτικότητά της. Η συστηματική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει σημαντική για την επιτυχή εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και άλλων οικονομικών πολιτικών και πολιτικών απασχόλησης που υπερβαίνουν το σχέδιο, και για να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση του συνολικού θεματολογίου πολιτικής.

(23) Η Ιρλανδία δεν έχει ακόμη υποβάλει το σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα άλλα έγγραφα προγραμματισμού της πολιτικής συνοχής[21]. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, η Ιρλανδία λαμβάνει υπόψη τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις κατά τον προγραμματισμό των ταμείων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα και να μεγιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία της χρηματοδοτικής στήριξης που θα ληφθεί από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ενώ παράλληλα θα προωθηθούν ο συντονισμός, η συμπληρωματικότητα και η συνοχή μεταξύ αυτών των ταμείων και άλλων μέσων και

[21] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

ταμείων της Ένωσης. Η επιτυχής εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής εξαρτάται επίσης από την άρση των εμποδίων στις επενδύσεις, ώστε να στηριχθούν η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση και η ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη.

(24) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που πραγματεύεται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η Ιρλανδία αντιμετωπίζει ορισμένες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με την κυκλική οικονομία και τη διαχείριση των λυμάτων. Η παραγωγή αποβλήτων στην Ιρλανδία είναι σχεδόν κατά 25 % υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ, γεγονός που την καθιστά τον πέμπτο μεγαλύτερο κατά κεφαλή παραγωγό αστικών αποβλήτων στην ΕΕ. Η πρόοδος που σημειώθηκε όσον αφορά την αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης έχει επιβραδυνθεί τα τελευταία χρόνια, ενώ η αποτέφρωση έχει αυξηθεί σημαντικά. Η κυκλική χρήση υλικών στην Ιρλανδία ανερχόταν σε 1,8 % το 2020, ποσοστό πολύ χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ (12,8 %). Απαιτούνται περισσότερα κίνητρα και μεγαλύτερες επενδύσεις προκειμένου η Ιρλανδία να εφαρμόσει μια πιο φιλόδοξη στρατηγική για τα απόβλητα και την κυκλική οικονομία, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία υπερβολικής δυναμικότητας αποτέφρωσης. Απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες για τη στήριξη κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων που καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο ζωής των υλικών, προκειμένου να μειωθούν τα απόβλητα και η κατανάλωση πόρων. Μολονότι έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος όσον αφορά τη διευκόλυνση των επενδύσεων στη διαχείριση των λυμάτων, λιγότερο από το 50 % των λυμάτων στην Ιρλανδία υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ. Το σημαντικότερο εμπόδιο στην ποιότητα των επιφανειακών υδάτων στην Ιρλανδία οφείλεται στις υπερβολικές θρεπτικές ουσίες που προέρχονται τόσο από τα μη επεξεργασμένα λύματα όσο και από τη γεωργία. Απαιτούνται σημαντικές αναβαθμίσεις των υποδομών, όπως και μια πιο ισχυρή προσέγγιση για τον έλεγχο της ρύπανσης των υδάτων από γεωργικές δραστηριότητες. Μια κατάλληλη υποδομή για τη διαχείριση των λυμάτων είναι επίσης καίριας σημασίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και των συνθηκών υγείας για το ευρύ κοινό. Επιπλέον, οι κατάλληλες υποδομές διαχείρισης λυμάτων συμβάλλουν στη βελτίωση της περιφερειακής ανάπτυξης, δημιουργούν βιώσιμη ανάπτυξη και θέσεις εργασίας και ωφελούν τον τουρισμό.

(25) Κατόπιν εντολής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ η οποία περιλαμβάνεται στη διακήρυξη των Βερσαλλιών, το σχέδιο REPowerEU αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία το συντομότερο δυνατόν. Για τον σκοπό αυτόν, προσδιορίζονται τα έργα, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις που είναι τα πλέον κατάλληλα σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο, στο πλαίσιο διαλόγου με τα κράτη μέλη. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη μείωση της συνολικής εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και στην παύση των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία.

(26) Σύμφωνα με στοιχεία του 2020, η Ιρλανδία δεν εισάγει αργό πετρέλαιο και αέριο από τη Ρωσία. Η εξάρτηση της Ιρλανδίας από τον ρωσικό άνθρακα (22 % των εισαγωγών άνθρακα) είναι μικρότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ, σε ένα πλαίσιο όπου και το ποσοστό των στερεών ορυκτών καυσίμων στο ενεργειακό μείγμα (7,6 %) είναι επίσης χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ. Ενώ η έκθεση της χώρας είναι πιο περιορισμένη ως προς το ρωσικό πετρέλαιο και αέριο σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ, η τρέχουσα γεωπολιτική κατάσταση και οι υψηλές τιμές της ενέργειας αυξάνουν την επείγουσα ανάγκη να εντείνει η Ιρλανδία τις προσπάθειές της προς την επίτευξη των στόχων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που ορίζονται στο εθνικό

σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Το σχέδιο δράσης της Ιρλανδίας για το κλίμα περιλαμβάνει τον φιλόδοξο στόχο του μετασχηματισμού του ενεργειακού συστήματος της χώρας έως το 2030. Αυτό θα δώσει στην Ιρλανδία τη δυνατότητα να επιτύχει μείωση των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 51 % μεταξύ 2018 και 2030. Οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και το μέγεθος αυτού του μετασχηματισμού θα είναι μεγάλων διαστάσεων, καθώς θα ξεκινούν από την εξασφάλιση των αναγκαίων δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων έως την έγκαιρη υλοποίηση των δεσμεύσεων. Απαιτείται συνολική αναβάθμιση των ενεργειακών υποδομών της Ιρλανδίας προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να επιτευχθούν οι κλιματικοί στόχοι της Ιρλανδίας. Η δημιουργία ενός επενδυτικού πλαισίου που θα ευνοεί τη διευκόλυνση των επενδύσεων στη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια και την παροχή σχετικών κινήτρων, θα είναι καίριας σημασίας για τη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα. Όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις στο σύστημα σχεδιασμού και αδειοδότησης, ιδίως όσον αφορά τη μακρά διάρκεια των διαδικασιών σχεδιασμού και αδειοδότησης και τις χρονοβόρες και δαπανηρές διαδικασίες προσφυγής. Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος σχεδιασμού και αδειοδότησης με τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας κατάλληλων πόρων σε όλα τα στάδια των διαδικασιών σχεδιασμού και με τον εξορθολογισμό του συνολικού πλαισίου θα μπορούσε να επιταχύνει την ανάπτυξη έργων μεγάλης κλίμακας, η οποία με τη σειρά της θα επιταχύνει την πράσινη μετάβαση. Επιπλέον, η επέκταση και η ενίσχυση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και η στήριξη των υποδομών σε βασικές τοποθεσίες θα είναι καίριας σημασίας για τη μείωση της συμφόρησης. Ειδικότερα, οι νέες διασυνδέσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε γειτονικές χώρες θα στηρίξουν την ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού. Θα χρειαστεί επίσης αυξημένη ικανότητα αποθήκευσης και μαζική εγκατάσταση σημείων φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Επιπλέον, η ανάπτυξη εθνικής στρατηγικής για το ανανεώσιμο υδρογόνο θα συμβάλει επίσης στη διαφοροποίηση του ενεργειακού μείγματος.

(27) Τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης θα διαδραματίσουν καίριο ρόλο στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Η υψηλή εξοικονόμηση ενέργειας είναι απαραίτητη για την επίτευξη όχι μόνο των κλιματικών στόχων της Ιρλανδίας αλλά και του στόχου της ΕΕ για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55 %. Ενώ το σχέδιο δράσης για το κλίμα είναι στη σωστή κατεύθυνση, η Ιρλανδία μέχρι στιγμής υστερεί όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Εφαρμόζοντας την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και επιδιώκοντας σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, η Ιρλανδία θα μπορούσε να μειώσει την εξάρτησή της από τις εισαγωγές ενέργειας. Τα υψηλότερα επίπεδα ηλεκτρικών οχημάτων θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αντί να εξαρτώνται από τις εισαγωγές καυσίμων. Καθώς το σχέδιο δράσης για το κλίμα περιλαμβάνει τον στόχο της κυκλοφορίας ενός εκατομμυρίου ηλεκτρικών αυτοκινήτων στο ιρλανδικό οδικό δίκτυο έως το 2030, απαιτείται μαζική εγκατάσταση σημείων ηλεκτρικής φόρτισης. Θα χρειαστεί περαιτέρω αύξηση της φιλοδοξίας όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης ώστε η Ιρλανδία να ευθυγραμμιστεί με τους στόχους της δέσμης μέτρων «Fit for 55».

(28) Μολονότι η επιτάχυνση της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα και της απομάκρυνσης από τα ορυκτά καύσιμα θα δημιουργήσει σημαντικό κόστος αναδιάρθρωσης σε διάφορους τομείς, η Ιρλανδία μπορεί να κάνει χρήση του

Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για την άμβλυνση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της μετάβασης στις περιφέρειες που πλήττονται περισσότερο. Επιπλέον, η Ιρλανδία μπορεί να κάνει χρήση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ για τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

(29) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας 2022 και η γνώμη του[22] αποτυπώνεται στη σύσταση 1 κατωτέρω.

(30) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, για να εφαρμόσουν τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Για την Ιρλανδία, αυτό αντικατοπτρίζεται ιδίως στις συστάσεις 1 και 2 κατωτέρω.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ιρλανδία να λάβει μέτρα το 2022 και το 2023 προκειμένου:

1. Το 2023, να διασφαλίσει ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη των πλέον ευάλωτων στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας νοικοκυριών και επιχειρήσεων και των ατόμων που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Να είναι έτοιμη να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του RePowerEU και άλλων ταμείων της ΕΕ. Για την περίοδο μετά το 2023, να επιδιώξει την εφαρμογή δημοσιονομικής πολιτικής που θα αποσκοπεί στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων. Να αντιμετωπίσει την αναμενόμενη αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού με τη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας του κρατικού συνταξιοδοτικού συστήματος.

2. Να προχωρήσει στην εφαρμογή του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τα ορόσημα και τους στόχους που καθορίζονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 8ης Σεπτεμβρίου 2021. Να υποβάλει τα έγγραφα προγραμματισμού της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027, ώστε να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις με την Επιτροπή και, στη συνέχεια, να αρχίσει η εφαρμογή τους.

3. Να εστιάσει τις προσπάθειες στην τόνωση της κυκλικής οικονομίας. Ειδικότερα, να αναπτύξει υποδομές και πολιτικές που αποσκοπούν στην πρόληψη των αποβλήτων και την αύξηση του επαναχρησιμοποιούμενου και ανακυκλωμένου περιεχομένου, και να αναπτύξει αποτελεσματικότερο σύστημα για τη χωριστή συλλογή των ανακυκλώσιμων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων. Να προωθήσει ασφαλέστερα και καθαρότερα κυκλώματα διαχείρισης λυμάτων.

[22] Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

4. Να μειώσει τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Να επιταχύνει την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση της αποδοτικότητας του συστήματος σχεδιασμού και αδειοδότησης, και ιδίως με τη συντόμευση των διαδικασιών. Να αναβαθμίσει τις ενεργειακές υποδομές, μεταξύ άλλων για σκοπούς αποθήκευσης. Να διασφαλίσει την ταχεία εφαρμογή της ριζικής μετασκευής κτιρίων. Να επιταχύνει τον εξηλεκτρισμό των μεταφορών, μεταξύ άλλων με την εγκατάσταση σημείων φόρτισης.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος